

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 467

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 23 iunie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 323 din 17 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) și (3) și art. 87 alin. (1) din Codul de procedură penală	2–4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
199. — Ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Turism privind procedura emiterii avizului prealabil de funcționare pentru structurile de primire turistice cu funcțiuni de agrement din stațiunile turistice	5–6
783. — Ordin al ministrului finanțelor publice privind modificarea și completarea Cadrelui general de echivalare a competențelor profesionale necesare pentru obținerea certificatului de atestare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 659/2015	7–8
875. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului Sitului ROSCI0242 Tinovul Apa Roșie	8
ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
Hotărârea din 2 februarie 2016 în Cauza Drăgan împotriva României	9–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 323**

din 17 mai 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) și (3) și art. 87 alin. (1) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) și (3) și art. 87 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Societatea „Radonis Cons” — S.R.L. din Baia Mare în Dosarul nr. 1.566/100/2015 al Tribunalului Maramureș — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.467D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Statul Român, prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, a depus la dosar concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

4. Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.637D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Valeriu Petru Bălan în Dosarul nr. 242/265/2015/a1 al Tribunalului Bistrița-Năsăud — Secția penală.

5. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

6. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

7. Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu se opune conexării dosarelor.

8. Curtea, având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.637D/2015 la Dosarul nr. 1.467D/2015, care a fost primul înregistrat.

9. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

10. Prin încheierile din 18 septembrie și 28 octombrie 2015, pronunțate în dosarele nr. 1.566/100/2015 și nr. 242/265/2015/a1, **Tribunalul Maramureș — Secția penală și Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția penală au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) și (3) și art. 87 alin. (1) din**

Codul de procedură penală și, respectiv, art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală.

11. Excepția a fost ridicată de Societatea „Radonis Cons” — S.R.L. din Baia Mare și Valeriu Petru Bălan în dosarele de mai sus având ca obiect verificarea legalității sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în procedura de cameră preliminară.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii susțin că prevederile legale menționate sunt neconstituționale în măsura în care „prin interpretarea acestora se restrânge dreptul persoanei responsabile civilmente de a formula cereri și ridica excepții în fața judecătorului de cameră preliminară în raport de obiectul acesteia prevăzut de art. 342 din Codul de procedură penală.”

13. Totodată, se mai arată că inculpatului îi este afectat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, deoarece acesta poate formula cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală doar până la termenul stabilit de către judecătorul de cameră preliminară, pe când persoana vătămată, procurorul și părțile pot formula cereri și excepții și după expirarea acestui termen, până la închiderea procedurii de cameră preliminară.

14. **Tribunalul Maramureș — Secția penală** opinează, fără a-și motiva poziția, că prevederile art. 87 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale, iar prevederile art. 344 alin. (2) și (3) din același cod sunt neconstituționale.

15. **Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile procesuale criticate urmăresc desfășurarea procedurilor penale într-un termen rezonabil care profită tuturor participanților la procesul penal.

16. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

17. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată în Dosarul nr. 1.467D/2016 este, în principal, inadmisibilă, deoarece autorul excepției nu critică prevederile legale pentru ceea ce conțin, ci pentru ceea ce nu conțin, astfel încât nu se poate solicita Curții Constituționale adoptarea unei alte soluții legislative. În acest sens face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 99 din 13 februarie 2007.

18. În subsidiar, **Guvernul** apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate nu afectează dreptul părții responsabile civilmente de a beneficia de drepturile și garanțiile instituite de lege, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil.

19. Art. 124 din Constituție reglementează înfăptuirea justiției și prevede faptul că justiția este unică, imparțială și egală pentru toți, iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Or, dispozițiile criticate nu contravin în niciun fel acestor principii.

20. Totodată, în Dosarul nr. 1.637D/2015, **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este

neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 780 din 18 decembrie 2014.

21. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens a invocat jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, Decizia nr. 776 din 18 decembrie 2014 și altele.

22. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

23. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

24. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 344 alin. (2) și (3), cu denumirea marginală *Măsurile premergătoare*, și art. 87 alin. (1) cu denumirea marginală *Drepturile părții responsabile civilmente*, ambele din Codul de procedură penală, care au următorul conținut:

— Art. 344 alin. (2) și (3): „(2) *Copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului la locul de deținere ori, după caz, la adresa unde locuiește sau la adresa la care a solicitat comunicarea actelor de procedură. Inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate li se aduc la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Termenul este stabilit de către judecătorul de cameră preliminară, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, dar nu poate fi mai scurt de 20 de zile.*

(3) *În cazurile prevăzute la art. 90, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu și stabilește, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, termenul în care acesta poate formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, care nu poate fi mai scurt de 20 de zile.*”;

— Art. 87 alin. (1): „(1) *În cursul procesului penal, partea responsabilă civilmente are drepturile prevăzute la art. 81.*”

25. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi*, art. 20 referitor la *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 referitor la *Accesul liber la justiție*, art. 24 referitor la *Dreptul la apărare* și art. 124 referitor la *Înfăptuirea justiției*, precum și dispozițiile art. 6 referitoare la *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prin Decizia nr. 776 din 18 decembrie 2014, paragrafele 16—21, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 19 februarie 2015, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală, făcând trimitere în esență la Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală,

întrucât soluția legislativă prevăzută de acestea, potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „fără participarea procurorului și a inculpatului”, nu permitea participarea procurorului, a inculpatului, a părții civile și a părții responsabile civilmente în procedura desfășurată în camera de consiliu, în fața judecătorului de cameră preliminară. În acest sens, Curtea a reținut că, din perspectiva exigențelor dreptului la un proces echitabil, este suficient să li se asigure părților posibilitatea participării în această etapă procesuală, judecătorul putând decide asupra finalizării procedurii în camera preliminară și fără participarea părților atât timp cât acestea au fost legal citate.

27. Curtea a reținut că, potrivit art. 32 din Codul de procedură penală, pe lângă inculpat, partea civilă și partea responsabilă civilmente sunt părți în procesul penal. În ceea ce privește partea responsabilă civilmente, Curtea a constatat că, potrivit art. 86 din Codul de procedură penală, aceasta este persoana care, potrivit legii civile, are obligația legală sau convențională de a repara în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune și care este chemată să răspundă în proces. S-a arătat că, deși nu se identifică, din reglementarea obligațiilor care îi incumbă părții responsabile civilmente reiese că aceasta împreună cu inculpatul formează un grup procesual obligat la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune. Astfel, partea responsabilă civilmente are interesul înlăturării condițiilor care ar atrage răspunderea sa civilă.

28. Mai mult decât atât, Curtea a reținut că, potrivit art. 85 alin. (1) și art. 87 alin. (1) din Codul de procedură penală, atât partea civilă, cât și partea responsabilă civilmente se bucură de drepturile prevăzute la art. 81 din același cod, printre care dreptul acestora de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii, de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale a cauzei și de a consulta dosarul, în condițiile legii.

29. Din această perspectivă, Curtea a apreciat că părții civile și celei civilmente responsabile nu le este străin interesul pentru soluționarea laturii penale a procesului, în condițiile în care de stabilirea existenței faptei penale și a vinovăției inculpatului judecat în cauză depinde și soluționarea laturii civile a procesului. Mai mult, cu același prilej, Curtea a reținut că partea civilă, partea civilmente responsabilă și inculpatul au aceeași calitate, de părți, și, prin urmare, se află în aceeași situație.

30. Curtea a observat, de asemenea, ca fiind stabilit deja faptul că prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie respectate de legiuitor și atunci când reglementează în domeniul procedurilor penale care nu țin de rezolvarea cauzei pe fond, inclusiv și în ceea ce privește procedura camerei preliminare. Astfel, s-a apreciat că, din perspectiva principiului contradictorialității, atât părții civile, cât și părții civilmente responsabile trebuie să li se ofere aceleași drepturi ca și inculpatului.

31. Având în vedere cele anterior arătate, Curtea a constatat că, odată citate, partea civilă și partea responsabilă civilmente iau cunoștință despre desfășurarea procedurii în fața judecătorului de cameră preliminară și au dreptul să consulte toate documentele existente în dosarul cauzei, inclusiv rechizitoriul, fiindu-le asigurate, în acest fel, toate drepturile și garanțiile procesuale pe care dreptul la un proces echitabil le presupune în faza procesuală analizată.

32. De asemenea, în Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, paragrafele 57—62, Curtea a reținut că procedura desfășurată în camera preliminară nu se realizează într-o procedură orală în care părțile din proces să își poată expune susținerile, ci pe baza celor depuse în scris de către inculpat și a răspunsului parchetului. Or, în ceea ce privește dreptul la o procedură orală, Curtea a observat că numai în cadrul unor dezbateri desfășurate oral procesul poate fi urmărit efectiv, în succesiunea fazelor sale, de către părți. Așa încât dreptul la o procedură orală conține și

dreptul inculpatului, al părții civile și al părții responsabile civilmente de a fi prezente în fața instanței. Acest principiu asigură contactul nemijlocit între judecător și părți, făcând ca expunerea susținerilor formulate de părți să respecte o anumită ordine și facilitând astfel stabilirea corectă a faptelor. Așadar, analizând activitatea judecătorului de cameră preliminară, Curtea a reținut că rezultatul procedurii în camera preliminară referitor la stabilirea legalității administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală are o influență directă asupra desfășurării judecății pe fond, putând să fie decisiv pentru stabilirea vinovăției/nevinovăției inculpatului. Or, reglementând în acest mod procedura camerei preliminare și având în vedere influența pe care această procedură o are asupra fazelor de judecată ulterioare, Curtea a constatat că legiuitorul a încălcat dreptul părților la un proces echitabil în componenta sa privind contradictorialitatea, oralitatea și egalitatea armelor. Pentru aceste motive, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 345 alin. (1) și în art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „fără participarea procurorului și a inculpatului” este neconstituțională, întrucât nu permite participarea procurorului, a inculpatului, a părții civile și a părții responsabile civilmente în procedura desfășurată în camera de consiliu, în fața judecătorului de cameră preliminară.

33. De asemenea, prin Decizia nr. 631 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 din 6 noiembrie 2015, paragraful 34, Curtea Constituțională a statuat că restrângerea sferei titularilor contestației în camera preliminară doar la procuror și inculpat determină încălcarea dreptului de acces la justiție — consacrat de art. 21 din Legea fundamentală și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — al părții civile și părții responsabile civilmente, având în vedere faptul că, astfel cum a reținut Curtea, rezultatul procedurii în camera preliminară referitor la stabilirea legalității administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală are o influență directă asupra desfășurării judecății pe fond, putând să fie decisiv pentru stabilirea vinovăției/nevinovăției inculpatului. Curtea a reținut că partea civilă, precum și partea responsabilă civilmente trebuie să aibă posibilitatea, ca și inculpatul și procurorul, de a contesta cele statuate de către judecătorul de cameră preliminară prin încheierea pronunțată în condițiile art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală referitor la modul de soluționare a cererilor și

36. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea „Radonis Cons” — S.R.L. din Baia Mare în Dosarul nr. 1.566/100/2015 al Tribunalului Maramureș — Secția penală și de Valeriu Petru Bălan în Dosarul nr. 242/265/2015/a1 al Tribunalului Bistrița-Năsăud — Secția penală și constată că dispozițiile art. 344 alin. (2) și (3) și art. 87 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Maramureș — Secția penală și Tribunalului Bistrița Năsăud — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 mai 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

excepțiilor, precum și împotriva soluțiilor de restituire a cauzei la parchet — în caz de constatare a unor neregularități ale actului de sesizare; excluderea totală a probelor administrate în cursul urmăririi penale; neremedierea, în termen, de către parchet a neregularităților actului de sesizare — ori cu privire la cazurile în care judecătorul a exclus una sau mai multe probe administrate sau a constatat nulitatea actelor de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii, în condițiile în care probele excluse nu pot fi avute în vedere la judecata în fond a cauzei.

34. De asemenea, instituirea prin dispozițiile legale criticate a unui termen în interiorul căruia inculpatul are dreptul de a formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală nu este de natură a afecta dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, deoarece impunerea, prin lege, a unor exigențe cum ar fi instituirea unor termene sau condiții procesuale, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie condiționări ale accesului liber la justiție, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept. Prin intermediul lor se asigură ordinea de drept, indispensabilă pentru valorificarea drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire (a se vedea Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011).

35. În concluzie, ținând seama de considerentele care au fundamentat deciziile de admitere anterior menționate, precum și cele ale Deciziei nr. 776 din 18 decembrie 2014 prin care Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece din interpretarea sistematică a acestor considerente rezultă că, în raport cu obiectul procedurii din camera preliminară, inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate le este asigurat în mod egal dreptul de a formula cereri și ridica excepții în fața judecătorului de cameră preliminară. De asemenea, prin Decizia nr. 780 din 18 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 13 februarie 2015, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată o excepție similară referitoare la dispozițiile art. 344 alin. (2)—(4) din Codul de procedură penală.

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI RELAȚIILOR CU MEDIUL DE AFACERI
AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU TURISM

ORDIN

privind procedura emiterii avizului prealabil de funcționare pentru structurile de primire turistice cu funcțiuni de agrement din stațiunile turistice

Având în vedere dispozițiile art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 511/2001 privind unele măsuri de organizare a activității de agrement în stațiunile turistice, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 9/2013 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Turism, cu modificările ulterioare,

președintele Autorității Naționale pentru Turism emite următorul ordin:

Art. 1. — Anterior obținerii autorizației de funcționare eliberate de primari, operatorii economici care desfășoară activități de agrement în stațiunile turistice sunt obligați să solicite un aviz prealabil emis de Autoritatea Națională pentru Turism.

Art. 2. — Cererea-tip privind emiterea avizului prealabil de funcționare pentru structurile de primire turistice cu funcțiuni de agrement din stațiunile turistice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin, va fi însoțită de următoarele documente:

a) documente administrative emise de către primarul stațiunii turistice, prin care este stabilit perimetrul delimitat pentru agrement, indiferent de proprietarul acestuia, aferent desfășurării activității supuse avizării, conform planurilor urbanistice aprobate, în condițiile legii;

b) copie, certificată de solicitant pentru conformitate cu originalul, a autorizației tehnice de funcționare emise, în condițiile legii, de autoritatea de stat competentă, pentru toate echipamentele și instalațiile de agrement puse în circulație turistică;

c) copie, certificată de solicitant pentru conformitate cu originalul, a acordului, avizului sau autorizației de mediu, după caz, emise de către autoritatea de stat competentă în domeniul protecției mediului, pentru desfășurarea activității/activităților de agrement supuse avizării, în perimetrul aferent;

d) certificat constatator (forma extinsă) emis de oficiul registrului comerțului în baza Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din care să rezulte activitățile autorizate a fi desfășurate la

punctul de lucru și codul/codurile CAEN corespunzătoare, pentru structura de primire turistică respectivă, conform art. 15 din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare. În cazul instituțiilor publice, organizațiilor, asociațiilor, fundațiilor, cultelor religioase și altora asemenea se va depune copia documentului de înființare (hotărâre a Guvernului, hotărâre a instanței etc.), copia documentului de înregistrare fiscală, statutul sau documentul care atestă posibilitatea desfășurării activității de agrement însoțit de documentele din care să rezulte dreptul de administrare și adresa structurii de primire turistice respective.

Art. 3. — (1) Avizul prealabil prevăzut la art. 1 se emite în termen de 30 de zile de la data înregistrării documentației complete.

(2) În cazul unei documentații incomplete sau în cazul în care din documentele depuse rezultă că nu sunt îndeplinite condițiile legale de avizare, Autoritatea Națională pentru Turism notifică operatorul economic, în termenul prevăzut la alin. (1), pentru completarea documentației respective sau emite aviz negativ, după caz, motivând în cuprinsul notificării decizia.

(3) Pentru îndeplinirea procedurii de avizare prealabilă, Autoritatea Națională pentru Turism, în cazul în care consideră necesar, poate solicita operatorului economic și alte documente suplimentare justificative.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale pentru Turism,
Anca Pavel-Nedea

CERERE-TIP**privind emiterea avizului prealabil de funcționare pentru structurile de primire turistice
cu funcțiuni de agrement din stațiunile turistice**

Subsemnatul(a),, C.N.P. ___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___, act de identitate seria nr., în calitate de (Se bifează cu x căsuța corespunzătoare.):

Administrator/Asociat (în sensul Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare) sau titular pentru:

Persoană fizică autorizată

Întreprindere familială

Întreprindere individuală

Altă formă juridică

Mandatar (prin procură notarială atașată) pentru:

Denumire operator economic: (S.C., PFA etc.), cu sediul social în localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap....., județul/sectorul, telefon fix, telefon mobil, fax, e-mail, adresa web

solicit emiterea avizului prealabil de funcționare pentru structura de primire turistică cu funcțiune de agrement amplasată în:

Adresă: localitatea, str. nr., județul

Date de contact: telefon, e-mail, web

având în componență următoarele echipamente/instalații de agrement:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Declar pe propria răspundere că datele specificate în prezenta cerere sunt reale și complete și că am luat cunoștință de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 511/2001 privind unele măsuri de organizare a activității de agrement în stațiunile turistice, cu modificările ulterioare. Consider că sunt îndeplinite în totalitate condițiile prevăzute la art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 511/2001, cu modificările ulterioare, pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de agrement nominalizată mai sus, condiții pe care mă oblig să le respect pe toată durata funcționării, iar în cazul în care se constată contrariul celor declarate, voi suporta consecințele și înțeleg să îmi fie aplicate reglementările legale în vigoare.

Data

Semnătura și ștampila

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN**privind modificarea și completarea Cadrului general de echivalare a competențelor profesionale necesare pentru obținerea certificatului de atestare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 659/2015**

În temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. I. — Cadrul general de echivalare a competențelor profesionale necesare pentru obținerea certificatului de atestare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 659/2015, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 22 iunie 2015, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 15, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Auditorilor interni din sectorul public și persoanelor fizice care depun la dosarul de atestare o adeverință prin care fac dovada vechimii în funcția de auditor intern de cel puțin 5 ani, raportată la data expirării termenului prevăzut la art. III pct. 1 din Legea nr. 191/2011, le sunt recunoscute de drept competențele profesionale în domeniul Auditului intern și în domeniul Managementul riscului, control intern și guvernanță, în temeiul art. III pct. 2 din Legea nr. 191/2011.”

2. La articolul 17, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — (1) Protocolul de colaborare reprezintă documentul încheiat între Ministerul Finanțelor Publice, pe de o parte, și universități, pe de altă parte, în vederea obținerii de informații necesare în procesul de atestare națională și de dezvoltare de programe de formare profesională continuă a auditorilor publici interni.”

3. La articolul 18, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — (1) Lista disciplinelor studiate în cadrul universității care acoperă competențele profesionale prevăzute de art. 20 alin. (1) din Normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.259/2012, denumită în continuare *Lista disciplinelor*, reprezintă documentul oficial prin care se obțin de la universități informații cu privire la corespondența dintre competențele profesionale minime pe domeniile prevăzute de art. 20 alin. (1) din Normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.259/2012 și disciplinele studiate în cadrul programelor de studii universitare sau postuniversitare, pe baza cărora auditorii interni din sectorul public și persoanele fizice solicită obținerea certificatului de atestare.”

4. La articolul 18 alineatul (5), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) Lista disciplinelor completată de către universități se prezintă sub semnătura reprezentantului legal al acesteia;”

5. La articolul 24 alineatul (3), literele b) și c) se abrogă.

6. La articolul 24, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) În situația în care universitatea la care a absolvit solicitantul certificatului de atestare nu mai este acreditată sau nu mai există, Grupul de lucru interinstituțional se formează din cadrul universității la care s-a susținut examenul de licență.”

7. La articolul 24 alineatul (4), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern pune la dispoziția grupului diploma și foaia matricolă depusă de auditorul intern din sectorul public sau persoana fizică ce solicită obținerea certificatului de atestare, cu precizarea disciplinei/disciplinelor pentru care trebuie să se pronunțe cu privire la competențele profesionale minime asigurate prin programele de studii universitare și postuniversitare;”

8. La articolul 41 alineatul (3), literele a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) recomandările sunt întocmite de auditori interni sau specialiști în domeniu, cu experiență de minimum 5 ani în activitatea publică; calitatea persoanelor care formulează recomandările este precizată și asumată în mod clar prin recomandare;

.....
c) recomandarea respectă structura și cerințele standard prevăzute în anexa nr. 6.”

9. După articolul 46 se introduce un nou articol, articolul 46¹, cu următorul cuprins:

„Art. 46¹. — Legalitatea și autenticitatea documentelor și informațiilor prezentate în vederea obținerii/menținerii valabilității/suspendării/încetării suspendării certificatului de atestare sunt în responsabilitatea solicitantului. Acesta răspunde, conform reglementărilor în vigoare, pentru depunerea unor documente/date/informații eronate, care conduc, în mod nelegal, la obținerea/menținerea valabilității/suspendarea/încetarea suspendării certificatului de atestare.”

10. În tot cuprinsul ordinului, sintagma „protocol de cooperare” se modifică și se înlocuiește cu sintagma „protocol de colaborare”, iar sintagma „diplome postuniversitare” se modifică și se înlocuiește cu sintagma „diplome/certificate postuniversitare”.

11. Anexa nr. 6 se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se afișează pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice.

Ministrul finanțelor publice,
Anca Dana Dragu

RECOMANDARE

În atenția Comisiei de atestare a auditorilor publici interni din sectorul public și a persoanelor fizice Subsemnata/Subsemnatul,¹, auditor intern/specialist în domeniu², cu experiență de³ în activitatea publică, dobândită în cadrul⁴, recomand pe domnul/doamna⁵ în vederea obținerii certificatului de atestare, având la bază următoarele considerente:

- a)⁶
b)⁷
c)⁸

Având în vedere cele menționate mai sus, consider că domnul/doamna⁵ are un comportament profesional care corespunde unei persoane care poate accede la ocuparea unui post de auditor intern.

Data
.....

Numele și prenumele persoanei
care a elaborat recomandarea

.....
Semnătura
.....

¹ Se vor menționa numele și prenumele persoanei care elaborează recomandarea.

² Se va menționa domeniul de activitate publică în care este specialist persoana care elaborează recomandarea.

³ Se va menționa numărul de ani de când este auditor intern sau specialist într-un domeniu de activitate publică.

⁴ Se va înscrie denumirea entității publice unde a desfășurat activitate persoana care elaborează recomandarea

⁵ Se vor prezenta numele și prenumele persoanei pentru care se elaborează recomandarea.

⁶ Se prezintă calitățile individuale ale persoanei pentru care se elaborează recomandarea.

⁷ Se prezintă abilitățile profesionale ale persoanei pentru care se elaborează recomandarea.

⁸ Dacă se consideră necesar se pot prezenta alte aprecieri care să susțină probitatea profesională a persoanei pentru care se elaborează recomandarea.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN
privind aprobarea Planului de management
și a Regulamentului Sitului ROSCI0242 Tinovul Apa Roșie

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 109.767/AC din 21 aprilie 2016 al Direcției biodiversitate, ținând cont de Decizia etapei de încadrare nr. 35 din 23 noiembrie 2015, emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Covasna, Avizul Ministerului Culturii nr. 952 din 25 februarie 2016, Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 88.741/109.600/320.897 din 23 martie 2016, Adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 26.796 din 14 martie 2016 și Adresa Direcției generale păduri nr. 27.877/ES din 14 aprilie 2016,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului ROSCI0242 Tinovul Apa Roșie, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul sitului ROSCI0242 Tinovul Apa Roșie, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Viorel Traian Lascu,
secretar de stat

București, 10 mai 2016.
Nr. 875.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUICURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA**HOTĂRÂREA**

din 2 februarie 2016

În Cauza Drăgan împotriva României

(Cererea nr. 65.158/09)

Strasbourg

Hotărârea a devenit definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă. În Cauza Drăgan împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din András Sajó, președinte, Vincent A. De Gaetano, Nona Tsotsoria, Paulo Pinto de Albuquerque, Egidijus Kūris, Iulia Antoanella Motoc, Gabriele Kucsko-Stadlmayer, judecători, și Fatoș Aracý, grefier adjunct de secție, după ce a deliberat în camera de consiliu la 12 ianuarie 2016, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 65.158/07 îndreptată împotriva României, prin care o persoană apatridă, domnul Adrian Drăgan (*reclamantul*), a sesizat Curtea la 25 noiembrie 2009, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul, care a beneficiat de asistență juridică, a fost reprezentat de doamna N.T. Popescu, avocată în București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul s-a plâns în special că în penitenciarele Galați, Rahova și Jilava condițiile sale de detenție au fost inumane. De asemenea, a susținut lipsa unui tratament medical adecvat, faptul că a fost supus la rele tratamente de un agent de pază al penitenciarului și lipsa de eficacitate a anchetei cu privire la aceste evenimente, toate cu încălcarea art. 3 din Convenție.

4. La 4 martie 2014, capetele de cerere referitoare la condițiile inumane de detenție, lipsa tratamentului medical și relele tratamente la care a fost supus de un agent de pază al penitenciarului au fost comunicate Guvernului, iar restul capetelor de cerere au fost declarate inadmisibile, în temeiul art. 54 § 3 din Regulamentul Curții.

ÎN FAPT**I. Circumstanțele cauzei**

5. Reclamantul s-a născut în 1956 și se află în prezent în detenție în Penitenciarul Giurgiu.

6. În ultimii 9 ani a fost condamnat în mai multe rânduri și a fost plasat în detenție în diferite penitenciare. Pentru anumite perioade de timp a fost ținut în spitalele-penitenciare Jilava și Rahova.

7. La 1 noiembrie 2007, reclamantul a fost condamnat de Tribunalul Arad pentru două capete de acuzare, tâlhărie și furt, la 7 ani de închisoare. Instanța a dispus, de asemenea, internarea reclamantului în secția de psihiatrie a Spitalului-Penitenciar București—Jilava până la însănătoșire.

A. Condiții de detenție**1. Versiunea reclamantului**

8. În formularele de cerere și scrisorile adresate Curții începând din 2009 reclamantul s-a plâns de supraaglomerarea gravă pe care a trebuit să o suporte în Penitenciarul Galați, unde între 13 și 15 persoane private de libertate erau ținute într-o

celulă cu dimensiuni între 20 și 24 mp, ca și în penitenciarele Rahova și Jilava.

9. Reclamantul s-a mai plâns, de asemenea, de slaba calitate a alimentelor și a apei potabile din aceste penitenciare, că nu i s-a oferit întotdeauna un regim alimentar potrivit convingerilor religioase musulmane și că, de cele mai multe ori, ar fi suferit de foame întrucât porțiile nu erau suficiente.

10. În toate cele trei penitenciare apa caldă nu era furnizată decât pentru perioade scurte de timp, în care nu ar fi avut suficientă vreme să se spele pe dinți. În plus, în Penitenciarul Jilava nu era furnizată suficientă apă rece.

11. Reclamantul a susținut în continuare că, deși nu dispunea de resurse financiare și nu mai avea o familie care să îl sprijine, autoritățile din toate cele trei penitenciare nu i-au furnizat îmbrăcămintea necesară, hârtie igienică, săpun de toaletă sau articole de toaletă pentru a se spăla pe dinți.

2. Versiunea Guvernului**a) Penitenciarul Galați**

12. În Penitenciarul Galați reclamantul a fost cazat aproximativ 8 luni în 6 celule diferite, inclusiv la infirmerie și în celula destinată celor aflați în „refuz de hrană”. În acest penitenciar, celulele au aproximativ 24 mp, cu maximum 15 paturi. Reclamantul a împărțit celulele cu maximum 11 alte persoane private de libertate (2,1 mp de spațiu personal, inclusiv spațiu ocupat de paturi sau alte piese de mobilier).

13. Apa rece era disponibilă la diferite intervale, pentru un total de 7 ore pe zi, și nu era disponibilă între orele 9 p.m. și 6,30 a.m. Calitatea apei potabile a fost certificată de Autoritatea de Sănătate Publică Galați.

14. Reclamantul primea un regim alimentar potrivit convingerilor sale religioase și compoziția meniului zilnic respecta regulamentele în materie.

15. Articolele de toaletă erau furnizate potrivit bugetului alocat. În cele aproximativ 8 luni pe care reclamantul le-a petrecut în Penitenciarul Galați a primit următoarele: 2 tuburi de pastă de dinți, 6 aparate de ras, 4 tuburi de spumă de ras, 9 săpunuri de calitate inferioară, 6 role de hârtie igienică, 2 periute de dinți și detergent.

16. În cursul detenției în Penitenciarul Galați reclamantul nu a primit vizite și a fost considerat inapt de muncă. Acesta nu avea niciun venit.

b) Penitenciarul Rahova

17. Reclamantul a fost cazat în Penitenciarul Rahova timp de 6 luni și 4 zile. A fost plasat în celule cu o suprafață de 21 mp, pe care le-a împărțit cu alte 9 persoane private de libertate

(2,1 mp de spațiu personal, inclusiv spațiul ocupat de paturi sau alte piese de mobilier). Celulele aveau băi dotate cu 2 chiuvete, un duș și o toaletă. Apa rece era disponibilă permanent, iar apa caldă de două ori pe săptămână potrivit unui program.

18. Alimentele erau pregătite în conformitate cu standardele și regulamentele. Renovarea zonelor pentru pregătirea și conservarea alimentelor era în desfășurare la momentul în care au fost transmise observațiile Guvernului.

19. Guvernul a susținut că, în momentul plasării în centrul de detenție, persoanele private de libertate primeau un set de lenjerie de pat.

20. În cursul detenției în Penitenciarul Rahova reclamantul nu a primit vizite, a fost considerat inapt de muncă și nu avea niciun venit.

c) Penitenciarul Jilava

21. Reclamantul s-a aflat în detenție la Penitenciarul Jilava timp de 22 de zile. Câteva zile a împărțit o celulă de aproximativ 40,28 mp alături de alte 27 de persoane private de libertate; existau 30 de paturi, precum și alte piese de mobilier (1,43 mp de spațiu personal, inclusiv spațiul ocupat de paturi sau alte piese de mobilier). Această celulă era dotată cu două toalete și două chiuvete, iar apa rece era disponibilă permanent. În restul perioadei a fost ținut la infirmerie, unde avea la dispoziție aproximativ 6 mp de spațiu personal.

22. Apa caldă era furnizată în spațiile de duș comune potrivit unui program prestabilit de 2 ore luna și vinerea pentru jumătate de penitenciar și marțea și sâmbăta pentru cealaltă jumătate. Într-una dintre secțiile infirmeriei, în care reclamantul a petrecut 14 zile, erau disponibile 2 dușuri cu apă caldă pentru până la 7 persoane private de libertate, pentru aceleași perioade de timp ca și cele din programul general (2 ore pe săptămână).

23. În cursul celor 22 de zile pe care le-a petrecut în acest penitenciar, reclamantul a primit o rolă de hârtie igienică, un aparat de ras și un tub de spumă de ras.

24. Guvernul a susținut că, la 17 mai 2013, reclamantul a primit, de asemenea, îmbrăcăminte pe care o putea folosi în timpul șederii sale în acest penitenciar, dar nu a depus niciun document în sprijinul acestei afirmații.

25. Reclamantul a primit „meniul pentru religia musulmană” în conformitate cu regulamentul intern.

26. Reclamantul a avut acces la curtea destinată desfășurării exercițiilor timp de 6 ore pe zi.

27. În cursul detenției în Penitenciarul Jilava reclamantul nu a primit vizite și nu a avut niciun venit.

28. La 11 iunie 2013, reclamantul a fost transferat la Penitenciarul Giurgiu.

3. Plângerile depuse de reclamant cu privire la condițiile de detenție

29. Reclamantul a depus numeroase plângeri către autoritățile penitenciarului sau către judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate, subliniindu-și nemulțumirea față de supraaglomerare, slaba calitate a apei potabile sau față de calitatea și cantitatea de alimente pe care o primea. A solicitat în mai multe rânduri să fie plasat într-o celulă pentru ocupare în regim de o persoană și i se dea anumite alimente, cum ar fi ouă prăjite sau cartofi prăjiți.

30. Aceste plângeri au fost întotdeauna respinse ca nefondate.

31. La 30 septembrie 2009, judecătoria de sector din București a respins definitiv plângerea reclamantului referitoare la furnizarea neadecvată a apei potabile în Penitenciarul Jilava, motivând că această situație este rezultatul constrângerilor bugetare. O altă plângere formulată către judecătorul delegat în timp ce reclamantul era în detenție la Penitenciarul Rahova are pe verso nota „Transferat”.

32. Plângerile referitoare la supraaglomerare au fost întotdeauna soluționate cu concluzia că repartizarea deținuților în secțiuni și celule reprezintă o funcție a administrației

penitenciarului și că plasarea în celule individuale nu era posibilă și nu era permisă de lege.

33. În mai multe rânduri reclamantul s-a plâns judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate că alimentele care îi erau servite în închisoare erau de slabă calitate, iar porțiile nu erau corespunzătoare. Toate plângerile sale au fost respinse ca nefondate, întrucât judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate a considerat că afirmațiile reclamantului ar fi fost contrazise de informațiile transmise de autoritățile din penitenciarele respective.

34. La 7 martie 2013 în timp ce se afla în detenție în Penitenciarul Rahova, reclamantul a solicitat o pereche de pantofi, două perechi de șosete și un trening. O notă privind cererea afirmă că aceasta va fi examinată în funcție de stocuri, dar nu există nicio mențiune ulterioară dacă reclamantul a primit vreunul din articolele solicitate.

B. Tratament medical

1. Starea de sănătate și tratamentul reclamantului

35. În iulie 2009, în urma unui examen stomatologic la Spitalul-Penitenciar Rahova, reclamantul a fost diagnosticat cu parodontită (gradele I și II) și edentație frontală, laterală și terminală. Medicul a prescris tratament specific pentru parodontită, instalarea unei proteze mobile și o dietă lichidă sau semilichidă până la instalarea protezei.

36. Ulterior aceluși moment, reclamantul a fost dus la medicul dentist în numeroase rânduri ca răspuns la cererile sale, în urma crizelor produse de inflamarea gingiilor sau a durerilor dentare. I s-a prescris în mod constant un tratament simptomatic cu medicamente antibiotice sau antiinflamatoare. De fiecare dată medicii au repetat recomandarea pentru urmarea unei diete lichide sau semilichide.

37. În noiembrie 2009, reclamantul a fost diagnosticat cu parodontită marginală generalizată cronică și i-au fost prescrise antibiotice, medicamente antiinflamatoare și igienizarea cavității orale de către un dentist din cadrul sistemului penitenciar. Cu aceeași ocazie a fost, de asemenea, diagnosticat cu inflamarea glandelor salivare și i s-a prescris efectuarea unei intervenții chirurgicale, care s-a realizat la 28 martie 2013.

38. La 11 mai 2010 reclamantul a fost diagnosticat cu ulcer duodenal și la 11 august 2011 cu gastroduodenită cronică.

39. La 21 iulie 2011, în timpul unei examinări medicale la Penitenciarul Galați, reclamantul, care fusese diagnosticat anterior cu diverse tulburări de personalitate, a fost diagnosticat ca prezentând simptome de paranoia; s-a recomandat să fie internat în secția de psihiatrie a Penitenciarului-Spital Poarta Albă.

40. Între 15 și 19 octombrie 2012, reclamantul a fost internat pentru inflamarea acută a glandelor salivare și stomatită generalizată. A fost externat cu recomandarea de a consuma alimente lichide și semilichide, să se spele pe dinți de trei ori pe zi, să ia antibiotice și să folosească apă de gură.

41. Reclamantului i-a fost extras un dinte la 29 noiembrie 2012.

42. La 24 februarie 2014, reclamantul a fost dus la spitalul penitenciarului având congestie și inflamație a gingiilor. A fost diagnosticat, printre alte afecțiuni, cu otită acută cronică, stomatită generalizată, parodontită apicală cronică, tulburări neurovegetative, conjunctivită și spondiloză.

43. Reclamantul a fost dus în mai multe rânduri la spitalele-penitenciar sau la unitatea de urgență a spitalelor publice având nasul spart sau coastele rupte după ce a fost agresat de alte persoane private de libertate.

44. Pe parcursul detenției reclamantul a refuzat tratamentul cu medicamente sau, în câteva rânduri, să fie transportat la Spitalul-Penitenciar Rahova pentru afecțiuni care nu aveau legătură cu afecțiunile sale dentare. În noiembrie 2011

reclamantul, care era într-o stare de agitație, a refuzat să fie examinat de medicul dentist al penitenciarului. La 3 februarie 2014, reclamantul a refuzat efectuarea unei extracții dentare.

2. *Plângeri depuse de reclamant cu privire la problemele sale dentare*

45. La 15 octombrie 2009, reclamantul s-a plâns autorităților penitenciarului și judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate că nu i s-a dat dieta lichidă și semilichidă care îi fusese prescrisă de medic. La 3 noiembrie 2009 judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate de la Penitenciarul Rahova a respins plângerea, fiind de acord cu autoritățile penitenciarului că nu exista o prescripție din partea unui medic pentru o astfel de dietă în dosarul medical al reclamantului. O altă plângere similară depusă de reclamant în ianuarie 2013 a fost respinsă de către judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate din același motiv.

46. La 21 mai 2012, în august 2012 și la 10 septembrie 2012, reclamantul s-a plâns administrației penitenciarului că are dureri de dinți și că nu poate să mănânce întrucât nu i s-a dat o dietă lichidă, așa cum a solicitat. Nu există răspunsuri la aceste plângeri în dosarul de penitenciar al reclamantului, transmis de Guvern.

47. În ianuarie 2013 reclamantul s-a plâns judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate despre slaba calitate a alimentelor servite în penitenciar; legumele nu erau suficient gătitе; primise oase fără carne. În continuare s-a plâns că nu i s-a dat dieta lichidă prescrisă de medici și că a primit astfel în mod constant alimente pe care nu putea să le mestece și să le mănânce. Administrația penitenciarului a afirmat în fața judecătorului că reclamantului nu i-a fost prescrisă nicio dietă specială de către un medic și că alimentele servite în închisoare erau în conformitate cu reglementările și în limitele bugetului de 4,06 lei per deținut pe zi (aproximativ 1 euro). La 8 ianuarie 2013, judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate a respins plângerea reclamantului ca fiind nefondată, având în vedere că alimentele primite de reclamant erau în conformitate cu regulamentele și bugetul.

48. În martie 2013, reclamantul s-a plâns din nou în fața judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate. El a afirmat că, din cauza problemelor sale dentare, nu putea mânca alimentele servite în închisoare. Reclamantul a menționat despre carne că nu era gătită suficient și că, foarte des, în timp ce era transportat, a primit șuncă crudă, nefeliată, și biscuiți, alimente pe care el nu le putea mânca. La 21 martie 2013, judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate a respins plângerea reclamantului pe motiv că faptele descrise de acesta au fost infirmate de autoritățile penitenciarului. La acel moment, niciun medic nu prescriesese ca reclamantul să primească dietă lichidă sau semilichidă. La 14 mai 2013, judecătoria de sector din București a respins definitiv plângerea reclamantului, susținând că meniurile din penitenciar erau preparate și administrate în conformitate cu regulamentele interne și în limitele bugetului.

49. La 16 și 25 iunie, 23 decembrie 2013 și la 12 și 24 martie 2014, reclamantul s-a plâns administrației penitenciarului de dureri de dinți și a solicitat tratament pentru parodontită. Autoritățile au răspuns la aceste plângeri că medicul este în concediu și că va fi stabilită ulterior o programare.

C. **Rele tratamente pretins aplicate de un agent de pază al penitenciarului**

50. Potrivit reclamantului, la 14 februarie 2013, în timp ce era transportat la o infirmerie din afara închisorii, a fost supus la rele tratamente de un agent de pază al penitenciarului care îl escorta.

51. Imediat după incident, reclamantul a depus o plângere penală împotriva agentului de pază al penitenciarului pentru rele tratamente și purtare abuzivă.

52. La 27 noiembrie 2013, parchetul de pe lângă judecătoria de sector din București a emis o rezoluție de neîncepere a urmăririi penale în cauză. Potrivit unei copii a jurnalului de corespondență al penitenciarului, astfel cum a fost transmisă de Guvern, reclamantul a primit o copie a rezoluției la 12 decembrie 2013.

53. Reclamantul nu a contestat această rezoluție în fața procurorului ierarhic superior, astfel cum prevede Codul de procedură penală.

II. **Dreptul intern și standardele internaționale relevante**

54. Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor prevede la art. 38 că persoanele private de libertate au dreptul să depună plângeri cu privire la măsurile adoptate de autoritățile penitenciarului în ceea ce privește drepturile lor, în fața unui judecător delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate delegat de curtea de apel să supravegheze respectarea acestor drepturi. Deciziile judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate pot fi contestate în fața unei instanțe judecătorești. Judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate și instanța pot fie să anuleze măsura contestată, fie să respingă plângerea.

Legea nr. 275/2006 prevede, de asemenea, că pedepsele se execută în condiții care să asigure respectarea demnității umane și că, printre alte prevederi, persoanele private de libertate trebuie să poarte ținută civilă atunci când își ispășesc pedepsele, iar în cazul în care nu dispun de așa ceva, aceasta se asigură gratuit de către autoritățile penitenciarului.

55. Ordinul nr. 433/C al ministrului justiției din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate a intrat în vigoare la 15 februarie 2010. Conform acestui ordin, camerele de cazare trebuie să asigure cel puțin 6 metri cubi de persoană (circa 2 mp) pentru persoanele private de libertate încadrate în regimul semideschis sau deschis și 4 mp pentru celelalte categorii de persoane private de libertate, inclusiv minori și persoane arestate preventiv.

56. Ordinul comun nr. 1.361/C/1.016/2007 al ministrului justiției și al ministrului sănătății din 6 iulie 2007 privind asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate prevedea, printre altele, că numai persoanele private de libertate care și-au pierdut mai mult de 50% din funcția masticatorie în perioada detenției și care nu au nicio posibilitate financiară au dreptul la o proteză gratuită. În celelalte cazuri, persoanele private de libertate trebuie să suporte o parte din contravaloarea unei astfel de proteze.

57. Hotărârea Guvernului nr. 1.113 din 3 noiembrie 2010 pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 prevede la pct. 14:

„La articolul 28, alineatele (2), (3) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins: (...) (6) La solicitarea persoanei private de libertate care are afectată grav funcția masticatorie în perioada detenției, cu consecințe asupra funcției digestive, situație identificată de un medic specialist din sistemul penitenciar, și atunci când se constată din analiza veniturilor sale că nu are mijloacele financiare necesare, contravaloarea contribuției personale va fi suportată din bugetul unității, în limita fondurilor alocate în acest scop, sau din alte surse, potrivit legii.”

58. La 7 februarie 2012, ministrul justiției și ministrul sănătății au emis un nou ordin comun — Ordinul nr. 429/125/2012. Acest ordin prevede că și contravaloarea protezelor dentare suportate de persoanele private de libertate este acoperită parțial de sistemul de asigurări sociale de stat și parțial de persoana

privată de libertate. Partea de contribuție de la sistemul de asigurări sociale de stat se recalculează anual, potrivit anumitor factori. În plus, art. 39 din acest ordin prevede următoarele:

Art. 39

„În situația în care persoana privată de libertate și-a pierdut funcția masticatorie în perioada detenției, cu afectarea concomitentă și a funcției digestive, și se constată din analiza veniturilor sale că nu are posibilități financiare necesare pentru plata contribuției personale, aceasta este suportată din bugetul unității în care execută pedeapsa, în limita fondurilor alocate în acest scop, sau din alte surse, potrivit legii.”

59. Într-o scrisoare adresată agentului guvernamental la 8 mai 2013, Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat că, între 7 februarie 2012 și 8 mai 2013, 2 persoane private de libertate au beneficiat de dispozițiile art. 39 din noul ordin comun. Scrisoarea mai menționa faptul că nu exista un buget special alocat penitenciarelor pentru a îndeplini aceste cerințe și că eventualele costuri generate de achiziționarea de proteze dentare trebuie să fie deduse din bugetul general pentru servicii medicale.

60. Părțile relevante din rapoartele elaborate de Comitetul Helsinki român în urma vizitelor acestora în penitenciarele Rahova și Jilava sunt citate în *Iacov Stanciu împotriva României* (nr. 35.972/05, pct. 146—58, 24 iulie 2012). Constatările lor în ceea ce privește Penitenciarul Galați sunt citate în *Porumb împotriva României* (nr. 19.832/04, pct. 48, 7 decembrie 2010).

61. Extrase din părțile relevante ale rapoartelor generale ale Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (*CPT*), precum și din rapoartele acestora privind penitenciarele din România sunt, de asemenea, redată în *Iacov Stanciu* (citată anterior, pct. 121—27).

ÎN DREPT

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 3 din Convenție

62. Reclamantul s-a plâns de condițiile sale inumane de detenție, de lipsa tratamentului medical, de lipsa unei diete adecvate pentru afecțiunile sale dentare și de relele tratamente la care a fost supus de un agent de pază al penitenciarului. Acesta a invocat art. 3 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Cu privire la admisibilitate

63. Guvernul a obiectat că reclamantul nu a epuizat căile de recurs interne în ceea ce privește plângerea sa referitoare la relele tratamente la care a fost supus de către un agent de pază al penitenciarului. Guvernul a susținut că reclamantul nu a contestat Rezoluția procurorului din 27 noiembrie 2013 în fața procurorului ierarhic superior și ulterior în fața instanțelor, astfel cum prevede Codul de procedură penală.

64. Reclamantul a afirmat că nu a primit niciodată rezoluția procurorului.

65. Curtea observă că rezoluția în cauză a fost trimisă reclamantului la 12 decembrie 2013 și că reclamantul nu a contestat-o în fața procurorului ierarhic superior și a instanțelor de judecată (a se vedea *supra*, pct. 52 și 53).

Rezultă că această parte a cererii trebuie respinsă în temeiul art. 35 § 1 și art. 35 § 4 din Convenție pentru neepuizarea căilor de recurs interne.

66. În ceea ce privește capetele de cerere referitoare la condițiile de detenție, lipsa tratamentului medical și dieta oferită, Curtea observă că acestea nu sunt în mod vădit nefondate în sensul art. 35 § 3 lit. (a) din Convenție. De asemenea, observă că nu sunt inadmisibile din alte motive. Prin urmare, trebuie să fie declarate admisibile.

B. Cu privire la fond

1. Capătul de cerere referitor la condițiile materiale de detenție

a) Argumentele părților

67. Reclamantul s-a plâns de supraaglomerarea severă, de calitatea slabă a alimentelor și a apei potabile, furnizarea necorespunzătoare a apei calde și de faptul că nu i-au fost puse la dispoziție haine sau articole de toaletă. Reclamantul a susținut că numeroasele sale plângeri referitoare la aceste condiții de detenție au rămas nerezolvate de autoritățile din penitenciar. Făcând referire la rapoartele Comitetului Helsinki român citate în *Cauza Iacov Stanciu* (citată anterior, pct. 146—63), reclamantul a susținut că acele condiții pe care le-a descris au fost, de asemenea, confirmate de către organizația sus-menționată în urma vizitelor în penitenciarele Galați, Rahova și Jilava.

68. Referitor la informațiile prezentate cu privire la condițiile generale de detenție (a se vedea *supra*, pct. 12—26), Guvernul a subliniat că autoritățile interne au luat toate măsurile necesare pentru a se asigura că reclamantul beneficia de condiții de detenție adecvate.

b) Motivarea Curții

69. Curtea reamintește că, în temeiul art. 3 din Convenție, statul trebuie să se asigure că o persoană este ținută în detenție în condiții compatibile cu respectarea demnității sale umane, că modul și tipul de executare a măsurii de detenție nu o supun stresului sau unor greutăți de o intensitate care depășește nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și că, având în vedere nevoile practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea acesteia sunt asigurate în mod adecvat [a se vedea *Kudca împotriva Poloniei* (MC), nr. 30.210/96, pct. 94, CEDO 2000-XI, și *Enășoae împotriva României*, nr. 36.513/12, pct. 46, 4 noiembrie 2014].

70. Atunci când se evaluează condițiile de detenție trebuie să se țină seama de efectele cumulate ale condițiilor respective, precum și de acuzațiile specifice făcute de reclamant [a se vedea *Dougoz împotriva Greciei*, nr. 40.907/98, pct. 46, CEDO 2001-II, și *Todireasa împotriva României* (nr. 2), nr. 18.616/13, pct. 54, 21 aprilie 2015].

71. Lipsa acută a spațiului în camerele penitenciarului reprezintă un factor semnificativ ce trebuie luat în considerare atunci când se stabilește dacă acele condiții de detenție descrise au fost „degradante” în sensul art. 3 (a se vedea *Enășoae*, citată anterior, pct. 47, și *Karalevičius împotriva Lituaniei*, nr. 53.254/99, pct. 39, 7 aprilie 2005).

72. Curtea observă de asemenea că, pe lângă supraaglomerare, alte aspecte privind condițiile fizice de detenție sunt relevante pentru evaluarea conformității cu art. 3 (a se vedea *Babushkin împotriva Rusiei*, nr. 67.253/01, pct. 44 și 48, 18 octombrie 2007, și *Iacov Stanciu*, citată anterior, pct. 169). Curtea a stabilit că următoarele condiții de detenție ridică o problemă în temeiul art. 3 din Convenție: lipsa mobilierului corespunzător în celule; instalații sanitare necorespunzătoare, precum numărul limitat de toalete și chiuvete pentru un mare număr de persoane private de libertate; chiuvete în celulă doar cu apă rece pentru diverse necesități (igienă personală, spălatul hainelor și obiectelor personale, curățarea toaletelor); acces limitat la dușuri cu apă caldă; condiții igienice necorespunzătoare în general; slaba calitate a alimentelor (a se vedea *Iacov Stanciu*, citată anterior, pct. 175).

73. Revenind la cauza prezentă, Curtea observă că reclamantul s-a plâns de condițiile inumane în care a fost ținut în detenție pe o perioadă de un an și 3 luni în penitenciarele Galați, Rahova și Jilava.

74. Guvernul a recunoscut existența supraaglomerării în toate locurile de detenție în care s-a aflat reclamantul. Mai precis, statisticile furnizate de Guvern în replică la acuzațiile reclamantului legate de supraaglomerare arată că, în

majoritatea timpului, spațiul personal al reclamantului era semnificativ mai mic decât cel impus de jurisprudența Curții. Curtea accentuează faptul că aceste cifre erau chiar mai mici în realitate, ținând cont de faptul că aceste celule includeau și paturile deținuților și alte obiecte de mobilier. Această stare a lucrurilor ridică în sine o problemă în temeiul art. 3 din Convenție [a se vedea *Iacov Stanciu*, citată anterior, pct. 173; *Cotleț împotriva României* (nr. 2), nr. 49.549/11, pct. 34, 1 octombrie 2013; și *Todireasa*, citată anterior, pct. 57].

75. Reclamantul s-a plâns, de asemenea, de calitatea slabă a alimentelor și a apei potabile și de furnizarea necorespunzătoare a apei calde și reci. Aceste acuzații nu au fost respinse de către Guvern, care s-a limitat la a declara că atât calitatea, cât și cantitatea alimentelor și apei au fost în conformitate cu regulamentele și constrângerile bugetare și că apa caldă și rece au fost furnizate în conformitate cu un program stabilit de administrația penitenciarului. În plus, Curtea observă că acuzațiile reclamantului referitoare la calitatea slabă a apei potabile în Penitenciarul Jilava au fost confirmate de instanțele interne (a se vedea *supra*, pct. 31). În ceea ce privește furnizarea de apă caldă și rece nu a fost dat niciun detaliu de către Guvern dacă programul stabilit de administrația penitenciarului a fost efectiv adaptat la numărul de persoane private de libertate.

76. În ceea ce privește plângerea reclamantului privind furnizarea de articole de toaletă și haine, este evident din observațiile Guvernului că reclamantului nu i-au fost furnizate suficiente articole de acest tip, astfel încât să fie în măsură să își mențină o igienă personală adecvată. De exemplu, în perioada petrecută în Penitenciarul Galați, reclamantul a primit un tub de pastă de dinți în 4 luni și o bucată de săpun pe lună pe care se presupunea că trebuie să o utilizeze pentru a se spăla zilnic pe mâini, precum și pentru a face duș (a se vedea *supra*, pct. 15). Guvernul nu a prezentat informații cu referire la celelalte penitenciare despre care s-a plâns reclamantul. În ceea ce privește îmbrăcămintea, Guvernul s-a limitat doar la a cita textul regulamentului care reglementează furnizarea hainelor pentru deținuți, dar nu a prezentat niciun document care să indice dacă reclamantul a primit efectiv hainele necesare (a se vedea *supra*, pct. 24 și 34).

77. În plus, acuzațiile reclamantului referitoare la condițiile de detenție din penitenciarele Galați, Rahova și Jilava corespund constatărilor specifice ale Comitetului Helsinki român privind vizitele sale în aceste penitenciare, precum și constatărilor generale ale CPT în ceea ce privește penitenciarele din România (a se vedea *supra*, pct. 60 și 61).

78. Curtea a constatat, de nenumărate ori, o încălcare a art. 3 din Convenție având drept motiv lipsa de spațiu personal alocat persoanelor private de libertate, condițiile de igienă nesatisfăcătoare și slaba calitate a alimentelor în penitenciarele Galați, Rahova și Jilava (a se vedea *Toma Barbu împotriva României*, nr. 19.730/10, 30 iulie 2013; *Iacov Stanciu*, citată anterior; și *Porumb*, citată anterior). În speță, Guvernul nu a prezentat argumente sau informații care să permită Curții să ajungă la o concluzie diferită. Nu numai că niciuna dintre condițiile de mai sus nu respectă standardele europene stabilite de CPT, dar, după cum s-a pronunțat deja Curtea, efectul cumulativ al supraaglomerării în dormitoare de mare capacitate — uneori și insalubre —, slaba calitate a alimentelor și condițiile de igienă precare se pot dovedi dăunătoare pentru persoanele private de libertate (a se vedea *Todireasa*, citată anterior, pct. 61).

79. Considerentele de mai sus sunt suficiente pentru a permite Curții să concluzioneze că, în mod cumulativ, toate condițiile de detenție ale reclamantului sus-menționate i-au cauzat acestuia un grad de suferință care a depășit nivelul

inevitabil de suferință inerent detenției și au atins astfel gradul minim de gravitate necesar pentru a constitui tratament degradant în sensul art. 3 din Convenție.

Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din Convenție.

2. Capătul de cerere privind tratamentul medical

a) Argumentele părților

80. Reclamantul a susținut că autoritățile penitenciarului nu i-au asigurat tratament medical adecvat pentru parodontită. Mai precis, recomandarea medicului său din 2009 de a i se instala o proteză dentară și de a i se acorda o dietă semilichidă sau lichidă nu a fost soluționată de autorități. Ca urmare, a trebuit să sufere de foame și dureri constante, a pierdut aproape 70% din dentiție și a dezvoltat ulcer și gastroduodenită. A adus această situație în atenția autorităților competente în repetate rânduri, fără niciun efect. Reclamantul a susținut că regulamentul care prevedea ca suportarea cheltuielilor pentru proteze dentare pentru persoanele private de libertate care nu au niciun venit să fie efectuată în comun de sistemul de securitate socială și bugetul penitenciarului a fost ineficient, întrucât nu a existat niciun buget special alocat lucrărilor protetice pentru persoanele private de libertate și, potrivit informațiilor transmise de autoritățile naționale, doar 2 persoane private de libertate au beneficiat de acest sistem de plăți între 2012 și 2013. Reclamantul a concluzionat că suferința la care a fost supus din cauza inacțiunii autorităților pentru o perioadă mai mare de 5 ani a depășit pragul necesar pentru a constitui un tratament degradant în temeiul art. 3 din Convenție.

81. Guvernul a subliniat faptul că reclamantul a primit dietă specială pentru persoanele private de libertate care sunt bolnave, formată din alimente ușor masticabile. În ceea ce privește tratamentul medical, reclamantul a fost tratat în mod adecvat pentru afecțiunile sale dentare. În plus, reclamantul a refuzat în mai multe rânduri să fie transportat la spitale-penitenciare pentru a primi tratament medical și că, de exemplu, în una dintre ocazii, a refuzat să fie transportat pentru tratament într-un alt penitenciar, echipat cu o secție stomatologică. În plus, nu a cerut în mod specific o proteză dentară și nu a informat autoritățile cu privire la situația sa financiară, pentru a putea beneficia de prevederile Ordinului nr. 429/C/125 din 7 februarie 2012.

Guvernul a concluzionat că legislația națională și sistemul intern i-au oferit reclamantului accesul efectiv la un tratament dentar adecvat.

b) Motivarea Curții

82. Curtea a subliniat în mai multe rânduri că lipsa unui tratament medical adecvat în penitenciar poate prin ea însăși ridica o problemă în temeiul art. 3, chiar dacă starea de sănătate a reclamantului nu impune eliberarea sa imediată. Statul trebuie să se asigure că, date fiind nevoile practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea unei persoane private de libertate sunt asigurate în mod adecvat, acordându-i, între altele, asistența medicală necesară [a se vedea *Kudca împotriva Poloniei* (MC), nr. 30.210/96, pct. 93—94, CEDO 2000-XI; *Sarban împotriva Moldovei*, nr. 3.456/05, pct. 90, 4 octombrie 2005; și *Cirillo împotriva Italiei*, nr. 36.276/10, pct. 35, 29 ianuarie 2013].

83. Curtea reiterează în continuare că tratamentul medical în unitățile penitenciare trebuie să fie adecvat și comparabil cu calitatea tratamentului pe care autoritățile statului s-au angajat să îl ofere întregii populații. Acest lucru nu înseamnă totuși că fiecărei persoane private de libertate trebuie să îi fie garantat același tratament medical care este disponibil în cele mai bune unități de sănătate din afara unităților penitenciare (a se vedea *Cara-Damiani împotriva Italiei*, nr. 2.447/05, pct. 66, 7 februarie 2012).

84. Simplul fapt că o persoană privată de libertate este văzută de un medic și primește un anumit tip de tratament nu poate duce automat la concluzia că asistența medicală este

corespunzătoare (a se vedea *Hummatov împotriva Azerbaidjanului*, nr. 9.852/03 și 13.413/04, pct. 116, 29 noiembrie 2007). Autoritățile trebuie să se asigure totodată că se păstrează un dosar complet privind starea de sănătate a persoanei private de libertate și tratamentul primit în cursul detenției (a se vedea, de exemplu, *Khudobin împotriva Rusiei*, nr. 59.696/00, pct. 83, CEDO 2006-XII), că diagnosticul și îngrijirile sunt prompte și corecte (a se vedea *Hummatov*, citată anterior, pct. 115, și *Melnik împotriva Ucrainei*, nr. 72.286/01 pct. 104—106, 28 martie 2006) și că, acolo unde natura afecțiunii medicale o impune, supravegherea este periodică și sistematică și implică o strategie terapeutică comprehensivă menită să vindece afecțiunile persoanei private de libertate sau să prevină agravarea lor, mai degrabă decât să le abordeze în mod simptomatic (a se vedea *Hummatov*, citată anterior, pct. 109 și 114; *Sarban*, citată anterior, pct. 79; și *Popov împotriva Rusiei*, nr. 26.853/04, pct. 211, 13 iulie 2006). De asemenea, autoritățile trebuie să demonstreze că au fost create condițiile necesare pentru a se urma în mod concret tratamentul prescris (a se vedea *Visloguzov împotriva Ucrainei*, nr. 32.362/02, pct. 69, 20 mai 2010).

85. În cele din urmă, simplul fapt al deteriorării stării de sănătate a reclamantului, deși capabil să ridice, într-o etapă inițială, anumite îndoieli în ceea ce privește caracterul adecvat al tratamentului în penitenciar, nu este suficient ca atare pentru constatarea încălcării obligațiilor pozitive ale statului în temeiul art. 3 din Convenție dacă, pe de altă parte, se poate stabili că autoritățile interne de resort au recurs în timp util la toate măsurile medicale rezonabil posibil într-un efort conștient de a împiedica evoluția bolii în cauză. Într-adevăr, obligația statului de a vindeca o persoană privată de libertate care este grav bolnavă este o obligație de mijloace, nu de rezultat (a se vedea, printre altele, *Goloshvili împotriva Georgiei*, nr. 45.566/08, pct. 38, 20 noiembrie 2012, și *Cirillo*, citată anterior, pct. 37).

86. În cauza prezentă, Curtea observă că, în iulie 2009, reclamantul a fost diagnosticat cu parodontită (gradele I și II) și edentație frontală, laterală și terminală și i s-a prescris instalarea unei proteze dentare. 4 ani și 7 luni mai târziu, la 24 februarie 2014, când reclamantul a fost dus la spital pentru congestie și umflarea gingiilor, starea sa medicală evoluase către parodontită apicală cronică și stomatită generalizată.

87. În pofida diagnosticului inițial și a evoluției acestuia, Curtea observă că reclamantul a fost tratat constant în mod simptomatic cu medicamente antibiotice și antiinflamatoare. Nu a fost ținut niciun dosar detaliat privind evoluția bolii și procentul dinților pierduți de reclamant. În plus, nu s-a stabilit o strategie terapeutică menită, pe cât posibil, să vindece parodontita reclamantului ori să prevină agravarea acesteia odată cu pierderea suplimentară a dentiției și inflamația generalizată a gingiilor.

88. Curtea observă că, potrivit afirmațiilor Guvernului, reclamantul a refuzat tratamentul medical în mai multe rânduri. Cu toate acestea, din dosar nu este evident că reclamantului i-a fost oferit un tratament protetic pentru parodontită, pe care el să îl refuze (a se vedea *supra*, pct. 44). De asemenea, nu este evident dacă reclamantul a contribuit sub vreo formă la agravarea stării sale de sănătate (a contrario, *Epnors-Gefners împotriva Letoniei*, nr. 37.862/02, pct. 44, 29 mai 2012, și *V.D. împotriva României*, nr. 7.078/02, pct. 100, 16 februarie 2010).

89. Guvernul a subliniat, de asemenea, că recomandarea medicului de instalare a unei proteze nu a fost pusă în aplicare deoarece reclamantul nu a solicitat nici dispozitivul, nici plata contribuției la tratament din bugetul penitenciarului. În această privință, Curtea observă că reclamantul a alertat autoritățile cu privire la situația sa în numeroase ocazii. Mai precis, reclamantul s-a plâns de 5 ori de dureri de dinți de nesuportat și a solicitat un tratament pentru această suferință, fără a primi un răspuns

relevant din partea autorităților penitenciarului (a se vedea *supra*, pct. 49). În plus, reclamantul a depus plângeri în fața judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate de 3 ori, atrăgând atenția autorităților asupra faptului că problemele sale dentare sunt atât de grave încât îl împiedică să mănânce alimentele servite în penitenciar. Toate aceste plângeri au fost respinse ca nefondate (a se vedea *supra*, pct. 45—48). În plus, reiese în mod evident din dosar că autoritățile penitenciarului erau conștiente de lipsa de mijloace financiare a reclamantului (a se vedea *supra*, pct. 15, 20 și 26).

90. În ceea ce privește o eventuală solicitare din partea reclamantului pentru coplata din bugetul penitenciarului a costului pentru tratamentul protetic, Curtea observă că regulamentul în vigoare până în 2012 a fost deja analizat și declarat ineficient în cauza *V.D.* (citată anterior, pct. 96), în care Curtea a constatat o problemă sistemică cauzată de deficiențele din sistemul de asigurări medicale pentru asigurarea serviciilor stomatologice persoanelor private de libertate lipsite de orice mijloace financiare. La 7 februarie 2012 a intrat în vigoare un nou regulament care prevede că, în cazurile în care persoanele private de libertate nu au mijloacele financiare necesare, partea lor de cheltuieli va fi acoperită de administrația penitenciarului, dintr-un buget special. Cu toate acestea, în această privință, Guvernul a informat că nu a existat niciun buget special alocat pentru acest tip de cheltuieli și, într-o perioadă de un an, doar două persoane private de libertate din întregul sistem penal românesc au beneficiat efectiv de acest ajutor financiar (a se vedea *supra*, pct. 59). În lumina celor de mai sus, Curtea consideră că Guvernul nu a probat eficiența noului sistem pus în aplicare în 2012.

91. În plus, având în vedere patologia psihiatrică a reclamantului (a se vedea *supra*, pct. 39), Curtea reamintește că a hotărât anterior, în cauze care implică persoane cu dizabilități mintale, că trebuie acordată atenție vulnerabilității acestora, în special în ceea ce privește incapacitatea lor, în unele situații, de a-și pleda în mod coerent cauza [a se vedea *V.D.*, citată anterior, pct. 87, și *B. împotriva României* (nr. 2), nr. 1.285/03, pct. 78, 19 februarie 2013]. În această privință, Curtea observă că reclamantul nu ar fi trebuit plasat într-un penitenciar, ci mai degrabă într-un spital de psihiatrie, astfel cum fusese decis de instanțele interne în momentul condamnării sale penale, în 2007, și astfel cum reconfirmase medicul său în 2011.

92. În concluzie, având în vedere cele de mai sus și ținând seama de circumstanțele speciale ale cauzei, Curtea consideră că reclamantului nu i se poate reproșa că nu a depus încă o anumită cerere, astfel cum sugerează Guvernul.

93. În ceea ce privește plângerea reclamantului privind faptul că autoritățile nu i-au asigurat o dietă lichidă sau semilichidă prescrisă, Curtea observă că, în iulie 2009, reclamantului i-a fost prescrisă o dietă lichidă sau semilichidă până în momentul în care i se va instala o proteză. Această recomandare inițială a fost total ignorată de autoritățile penitenciarului, care i-au asigurat reclamantului acest tip de dietă doar pentru perioade limitate de timp (a se vedea *supra*, pct. 14, 18 și 25). În plus, plângerile reclamantului în această privință formulate către judecătorul delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate și, ulterior, către instanțele de judecată au fost respinse fără să fi fost analizate în detaliu, din motive care au inclus constrângerile bugetare sau chiar pe motiv că autoritățile penitenciarului au afirmat că nu a existat nicio prescripție pentru o astfel de dietă în dosarul medical al reclamantului (a se vedea *supra*, pct. 45—48).

94. Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite Curții să concluzioneze că reclamantul nu a primit asistență medicală corespunzătoare și o dietă adecvată pentru parodontită, care, în sine, având în vedere perioada lungă în cauză și consecințele în ceea ce privește sănătatea

reclamantului, i-au cauzat reclamantului o suferință care a atins pragul de tratament inuman și degradant interzis de art. 3 din Convenție.

Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din Convenție.

II. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

95. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

96. Reclamantul a solicitat 200.000 euro (EUR) cu titlu de daune morale pentru suferințele la care a fost supus, având în vedere condițiile inumane ale detenției sale, lipsa unui tratament medical corespunzător și lipsa unei diete adecvate pentru parodontită și relele tratamente la care a fost supus de un agent de pază al penitenciarului.

97. Guvernul a susținut că pretențiile reclamantului sunt excesive.

98. Curtea observă că în prezenta cauză a constatat o încălcare a art. 3 din Convenție din două motive distincte, având în vedere condițiile de viață inumane din penitenciarele în care a fost cazat reclamantul și lipsa unei asistențe medicale corespunzătoare și a unei diete adecvate pentru parodontită. În consecință, având în vedere circumstanțele cauzei văzute în ansamblul ei și pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului 11.000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

B. Cheltuieli de judecată

99. Reclamantul a solicitat totodată 5.192,5 EUR cu titlu de cheltuieli de judecată în fața Curții. Mai precis, 4.892,5 EUR pentru onorariile avocatului, de achitat direct în contul avocatului, și 300 EUR pentru suport tehnic și diferite cheltuieli pentru corespondență efectuate de Comitetul Helsinki român,

de achitat direct în contul respectivei organizații. Reclamantul a prezentat un contract semnat de reprezentantul său și un document detaliat care indică numărul de ore lucrate pentru pregătirea cauzei. El a prezentat, de asemenea, un acord semnat cu Comitetul Helsinki, prin care acesta din urmă se angaja să îi ofere suport tehnic și să plătească taxele de corespondență efectuate în fața Curții.

100. Guvernul consideră că numărul de ore lucrate în cauză indicat de avocat este, într-o oarecare măsură, excesiv. Acesta consideră că, având în vedere obiectul cauzei, un avocat diligent ar fi avut nevoie de mai puțin timp pentru a lucra în cauză. În continuare, Guvernul afirmă că suma de 300 EUR solicitată de Comitetul Helsinki nu a fost susținută de vreo dovadă.

101. Curtea reiterează faptul că, pentru rambursarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 41, trebuie să se stabilească caracterul real, necesar și rezonabil al acestora [a se vedea, de exemplu, *Nilsen și Johnsen împotriva Norvegiei* (MC), nr. 23.118/93, pct. 62, CEDO 1999-VIII, și *Cobzaru împotriva României*, nr. 48.254/99, pct. 110, 26 iulie 2007]. În conformitate cu art. 60 § 2 din Regulamentul Curții, toate cererile trebuie să fie însoțite de informații detaliate, în caz contrar Curtea putând respinge integral sau parțial cererea.

102. În cauza de față, având în vedere criteriile menționate mai sus și lista detaliată prezentată de reclamant, Curtea consideră rezonabil să acorde reclamantului suma de 3.000 EUR, în ceea ce privește onorariile avocatului, din care se scade suma deja primită în temeiul acestui capăt de cerere sub formă de asistență judiciară (850 EUR), în total 2.150 EUR, de plătit direct în contul bancar specificat de reprezentatul reclamantului.

C. Dobânzi moratorii

103. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal, practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA:

1. declară capetele de cerere întemeiate pe art. 3 privind condițiile de detenție și lipsa unui tratament medical adecvat și a unei diete corespunzătoare admisibile, iar celelalte capete de cerere inadmisibile;

2. hotărăște că a fost încălcat art. 3 din Convenție din cauza condițiilor de detenție ale reclamantului și a lipsei unui tratament dentar adecvat și a unei diete corespunzătoare;

3. hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 11.000 EUR (unsprezece mii euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit reclamantului, pentru prejudiciul moral;

(ii) 2.150 EUR (două mii o sută cincizeci de euro), de plătit direct doamnei Nicoleta Tatiana Popescu;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 2 februarie 2016, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE
ANDRÁS SAJÓ

Grefier adjunct,
Fatoș Aracy

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

